

„TEABE TALLETAMINE“

ja digiteenuste õigusaktist kaasnevad kohustused

Kes on digiteenuste õigusakti (DSA) järgselt „teabe talletaja“?

Vahendusteenuse osutaja, kes teenusesaaja taotlusel talletab teenusesaaja esitatud teabe. Nt veebimajutusteenus, pilveteenus.

Mikro- ja väikeettevõtjaid on osadest DSA-s seatud kohustustest vabastatud. Mikro- ja väikeettevõtjate välistuse alla käivad ettevõtted, mille heaks töötab vähem kui 50 inimest ja mille aastakäive ega aastabilanss ei ületa 10 miljonit eurot.

Kui pakud kirjeldatud teenust, siis...

Märka, et avaldad:

✓ ÜHTSE KONTAKTPUNKTI

Kontaktpunkt peab võimaldama kasutajatel elektrooniliselt ja kasutajasõbralikul viisil teenuseosutajaga otse ja kiiresti suhelda, sealhulgas võimaldades kasutajatel valida sidevahendid, mis ei tugine üksnes automatiseeritud vahenditele. Kontaktpunktid peavad olema kergesti ligipääsetavad ja ajakohastatud.

✓ TEENUSETINGIMUSTES SISU MODEREERIMIST PUUDUTAVA TEABE

Teenuseosutajatel tuleb tingimustesse lisada teave kõigi piirangute kohta, mille nad oma teenuse kasutamisega seoses teenusesaajate esitatud teabe suhtes kehtestavad (nt ettevõttesiseste kaebuste menetlemise süsteemi töökord ning teave kõigi põhimõtete, menetluste, meetmete ja vahendite kohta, mida kasutatakse sisu modereerimiseks, läbivaatamiseks ja algoritmilisteks otsustusprotsessideks).

See peab olema esitatud selges, lihtsas, arusaadavas, kasutajasõbralikus ja üheselt mõistetavas keeles ning olema avalikult kättesaadav kergesti ligipääsetavas ja masinloetavas vormingus. Peamiselt alaealiste poolt kasutatud teenuste tingimused peavad olema esitatud viisil, mida alaealised mõistavad, Teenuseosutajad peavad teavitama teenusesaajaid teenusetingimuste olulistest muudatustest.

Teenusetingimustes piirangute kohaldamisel ja täitmise tagamisel peab teenuseosutaja käituma hoolsalt, objektiivselt ja proportsionaalselt, võttes arvesse isikute õigusi ja õigustatud huve, sh kasutajate põhiõigusi (väljendusvabadus, meediavabadus, meedia mitmekesisus jm põhiõigused ja -vabadused).

Arvesta, et pead:

✓ TEGEMA KOOSTÖÖD RIIKLIKE AMETIASUTUSTEGA

Teenuseosutajatel tekib kohustus teha riiklike ametiasutuste korralduste järgselt nendega koostööd. Ametiasutused võivad oma pädevuste piires anda korraldusi meetmete võtmiseks konkreetsete ebaseaduslike sisuelementide vastu või teabe esitamiseks konkreetse teenusesaaja kohta. Meetmete võtmise korralduste peale tekib teenuseosutajatel kohustus põhjendamatu viivitusega teavitada asutust kas ja millal korralduse suhtes meetmeid võeti. Teabe esitamise korralduste kättesaamisest tuleb viivitamatult asutust teavitada ning nendele reageerida. Lisaks tuleb teenuseosutajatel teavitada asjaomaseid teenusesaajaid saadud korraldustest ja nende suhtes võetud meetmetest või neid puudutava teabe andmisest.

✓ ESITAMA LÄBIPAISTVUSARUANDEID

Teenuseosutajad (v.a mikro- ja väikeettevõtjad) teevad vähemalt kord aastas avalikult kättesaadavaks masinloetavas vormingus ja kergesti ligipääsetavad selged, kergesti arusaadavad aruanded igasuguse sisu modereerimise kohta, mida nad vaatlusalusel ajavahemikul on teinud. Tutvu täpsema loeteluga aruande kohustuslikust teabest DSA artiklis 15.

✓ KURITEOKAHTLUSEST TEAVITAMA

Kui teenuseosutaja saab teadlikuks teabest, mis annab alust kahtlustada, et on pandud, pannakse parajasti või tõenäoliselt tulevikus toime kuritegu, millega kaasneb oht inimese elule või turvalisusele, teatab ta oma kahtlusest viivitamata asjaomasele õiguskaitseasutusele (Politsei- ja Piirivalveamet) ning esitab neile kogu asjakohase teabe.

✓ VÕTTA KASUTUSELE TEAVITUSMEHCHANISM

Teenuseosutajad võtavad kasutusele mehhanismid, mis võimaldavad neile teada anda, et nende teenusekeskkonnas leidub ebaseaduslikku sisu. Mehhanism peab olema elektrooniline, kergesti ligipääsetav ja kasutajasõbralik.

Teavitusemehhanismides tuleks võimaldada ja hõlbustada vähemalt järgneva teabe esitamist:

- a) piisavalt põhjendatud selgitus selle kohta, miks väidetakse, et kõnealune teave kujutab endast ebaseaduslikku sisu;
- b) selge viide kõnealuse teabe täpsele elektroonilisele asukohale;
- c) teate esitanud üksikisiku või üksuse nimi ja e-posti aadress, välja arvatud juhul, kui teavet peetakse seotuks laste seksuaalse kuritarvitamise või ärakasutamise, lasteporno või laste seksuaalsel eesmärgil ahvatlemise süüteoga;
- d) kinnitus selle kohta, et üksikisik või üksus esitab teate heas usus ning et selles sisalduv teave ja väited on täpsed ja täielikud.

Kui teade sisaldab selle esitanud üksikisiku või üksuse elektroonilisi kontaktandmeid, tuleb neile viivitamata saata kinnitus teate kättesaamise kohta ning hiljem otsuse tegemisest ning otsusega seotud õiguskaitsevahenditest. Kui teadete töötlemiseks või otsuste tegemiseks kasutatakse automatiseeritud vahendeid, tuleb sellest otsuse tegemisel teavitada.

✓ TEENUSESAAJALE SISU EEMALDAMIST PÕHJENDADA

Teenuseosutajad esitavad asjaomastele teenusesaajatele (kui nende elektroonilised kontaktandmed on teenuseosutajale teada) selge ja konkreetse põhjenduse teenusesaaja ebaseadusliku sisu või teenusetingimustega vastuolus olnud teabe suhtes tehtud järgmiste piirangute kohta:

- a) teenusesaaja esitatud teabe nähtavuse piiramine (sh sisu eemaldamine, sisule juurdepääsu tõkestamine või sisu järjestuses madalamale kohale viimine);
- b) rahaliste maksete peatamine, lõpetamine või muul viisil piiramine;
- c) teenuse osutamise täielik või osaline peatamine või lõpetamine;
- d) teenusesaaja konto peatamine või sulgemine.

Kirjeldataud põhjendamiskohustust ei ole juhul, kui piirang tuleneb riikliku ametiasutuse korraldusest või kui teabe näol on tegemist petliku suures mahus kaubandusliku sisuga. Põhjendamiskohustust tekib hiljemalt piirangu kehtestamisel ja olenemata sellest, miks või kuidas see kehtestati.

Esitatud põhjendused peavad olema selged ja kergesti mõistetavad ning nii täpsed ja üksikasjalikud, kui konkreetsetes olukorras mõistlikult võimalik. Eeskätt peab teenuse saajal olema põhjenduse peale võimalik õiguskaitsevahendeid kasutada.

Põhjendus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) teave selle kohta, kuidas teavet piirati (sh piirangu territoriaalne ja ajaline kehtivus);
- b) otsuse tegemisel aluseks võetud faktid ja asjaolud (sh kas teavitusemehhanismi kaudu saadud teate või vabatahtliku omaalgatusliku uurimise alusel);
- c) kui asjakohane, siis teave automatiseeritud vahendite kasutamise kohta otsuse tegemisel;
- d) ebaseaduslikku sisu käsitleva otsuse puhul viide õiguslikule alusele ja põhjendused, miks teavet sellel alusel ebaseaduslikuks sisuks peetakse;
- e) kui otsus põhineb teenuse osutaja teenusetingimustele mitte vastamises, siis viide tingimusele, millele tuginetakse, ja põhjendused, miks teavet peetakse sellele alusele mitte vastavaks;
- f) selge ja kasutajasõbralik teave võimalike õiguskaitsevahendite kohta, mis on teenusesaajale otsusega seoses kättesaadavad (nt ettevõttesiseste kaebuste menetlemise süsteemid, vaidluste kohtuväline lahendamine ja kohtulikud õiguskaitsevahendid).